

Štvrtok 5. júna 2008

69. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť treba venovať sledovaniu civilného krízového riadenia, kde sa využívajú zdroje a rôzne zodpovednosti Rady, Komisie a členských štátov s cieľom zabezpečiť optimálnu účinnosť a koordináciu;

70. uznáva užitočnosť spoločných konzultačných schôdzí predsedníctiev Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre rozpočet a predsedu Politického a bezpečnostného výboru, ktoré stanovuje uvedená medziinštitucionálna dohoda zo 17. mája 2006; zároveň podporuje myšlienku, aby predsedovia a/alebo spravodajcovia výborov Európskeho parlamentu zodpovední za vonkajšiu činnosť boli zapojení do činností nového zmierovacieho výboru pre nový rozpočtový postup, ak sa to v rámci ročného postupu uzná za potrebné;

71. žiada, aby v duchu uvedenej medziinštitucionálnej dohody zo 17. mája 2006, v ktorej je zakotvený štruktúrovaný dialóg Rady a Európskeho parlamentu, Rada informovala Európsky parlament pred prijatím rozhodnutí týkajúcich sa výdavkov SZBP;

72. považuje celkovú sumu 1 740 miliónov EUR vyčlenených na SZBP na obdobie rokov 2007 – 2013 za nedostatočnú na splnenie ambícií a konkrétnych cieľov EÚ ako globálneho aktéra, no zároveň uznáva, že financovanie SZBP schválené na rok 2008 vo výške 285 miliónov EUR predstavuje významný krok vpred v porovnaní s doteraz vyčlenenými finančnými prostriedkami (a nárast o 125 miliónov EUR oproti roku 2007); zdôrazňuje, že tento nárast by mali sprevádzať prísnejšie opatrenia zamerané na parlamentnú kontrolu a zlepšená spolupráca zo strany Rady;

73. predloží konkrétne návrhy na financovanie a kontrolu rozpočtu Európskej služby pre vonkajšiu činnosť v rámci plánovanej správy o tejto veci;

*
* *

74. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, generálnemu tajomníkovi NATO a predsedovi parlamentného zhromaždenia Rady Európy.

Európska bezpečnostná stratégia a Európska bezpečnostná a obranná politika

P6_TA(2008)0255

Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. júna 2008 o vykonávaní Európskej bezpečnostnej stratégie a Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (2008/2003(INI))

(2009/C 285 E/04)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Európsku bezpečnostnú stratégiu (EBS), ktorú prijala Európska rada dňa 12. decembra 2003,
- so zreteľom na Lisabonskú zmluvu, podpísanú v Lisabone dňa 13. decembra 2007,
- so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady zo 14. decembra 2007,
- so zreteľom na správy predsedníctva Rady týkajúce sa Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (EBOP) z 18. júna a 10. decembra 2007,

Štvrtok 5. júna 2008

- so zreteľom na spoločné zasadanie ministrov obrany a ministrov pre rozvoj v rámci Rady 19. a 20. novembra 2007,
 - so zreteľom na závery zasadnutia Rady týkajúceho sa bezpečnosti a rozvoja a na závery o EBOP, ktoré sa konalo 19. a 20. novembra 2007,
 - so zreteľom na madridskú správu, ktorú vypracovala študijná skupina pre bezpečnosť ľudí 8. novembra 2007,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. apríla 2005 o Európskej bezpečnostnej stratégii ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. novembra 2006 o vykonávaní Európskej bezpečnostnej stratégie v súvislosti s Európskou bezpečnostnou a obrannou politikou ⁽²⁾,
 - so zreteľom na spoločnú stratégiu EÚ a Afriky prijatú v Lisabone 9. decembra 2007 a vymenovanie generála Pierra-Michela Joana za osobitného poradcu vysokého predstaviteľa EÚ pre udržiavanie mieru v Afrike od 1. marca 2008,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 27. septembra 2007 o operácii EBOP na východe Čadu a severe Stredoafrickej republiky ⁽³⁾,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A6-0186/2008),
- A. keďže v roku 2007 a začiatkom roku 2008 prijala Rada v oblasti EBOP a vykonávania EBS významné operačné rozhodnutia, medzi ktoré patrí
- a) začatie policajnej misie EÚ v Afganistane (EUPOL Afganistan)
 - b) rozhodnutie o začatí vojenskej operácie EÚ v Čade a Stredoafrickej republike (EUFOR Čad/SAR);
 - c) rekonfigurácia a zníženie počtu jednotiek EUFOR Althea v Bosne;
 - d) príprava na civilnú misiu EÚ v Kosove (EULEX Kosovo);
 - e) príprava na misiu EÚ v oblasti reformy bezpečnostného sektora v Guinei-Bissau (EUSEK Guinea-Bissau),
- B. keďže v roku 2007 a začiatkom roku 2008 sa dosiahol ďalší rozvoj v oblasti pôsobnosti EBOP a vykonávania EBS, vrátane:
- a) prijatia nového hlavného civilného cieľa 2010;
 - b) vytvorenia civilnej štruktúry pre plánovanie a operačnú spôsobilosť (CPCC) v rámci sekretariátu Rady;
 - c) dosiahnutia operačnej spôsobilosti operačného centra EÚ;
 - d) dosiahnutia plnej operačnej spôsobilosti na rýchle a simultánne uskutočnenie dvoch vojenských operácií EBOP s využitím bojových skupín,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 33 E, 9.2.2006, s. 580.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 314 E, 21.12.2006, s. 334.

⁽³⁾ Prijaté texty, P6_TA(2007)0419.

Štvrtok 5. júna 2008

- C. keďže rok 2007 a začiatok roku 2008 potvrdili aj pretrvávajúce nedostatky v oblasti EBOP a vykonávania EBS, vrátane:
- a) neexistencie civilných mierových jednotiek EÚ, ktoré žiada Európsky parlament od roku 2000, a nedostatok spôsobilosti civilnej ochrany a humanitárnej pomoci, na ktoré odkazuje množstvo dokumentov Rady a Komisie od katastrofy spôsobenej cunami v roku 2004;
 - b) oneskorenia dodávok a stúpajúcich nákladov týkajúcich sa veľmi potrebných kapacít diaľkovej vzdušnej dopravy vo forme vojenského transportného lietadla Airbus A400M;
 - c) nerovnováhy príspevkov členských štátov, čo sa týka poskytovania personálu do misií EBOP, ktorá obmedzuje spôsobilosť krízového manažmentu EÚ;
 - d) problémov pri prijímaní dostatočného počtu policajných dôstojníkov do misie v Afganistane spôsobených bezpečnostnými obavami a nedostatočnými individuálnymi kariérami vyhlídkami po ich návrate;
 - e) oneskorenia začiatku operácie EUFOR Čad/SAR z dôvodu neúspešnej konferencie o vytvorení síl, najmä čo sa týka nedostatku helikoptér;
 - f) doterajšieho nepodpísania technických dohôd navrhnutých medzi EÚ a NATO s cieľom zabezpečiť koordináciu medzi Medzinárodnými bezpečnostnými silami (KFOR) a možnou budúcou misiou EBOP v Kosove a medzi EUPOL-om a Medzinárodnými bezpečnostnými a pomocnými silami (ISAF) v Afganistane z dôvodu nesúhlasu Turecka,
- D. keďže Lisabonská zmluva zavedie dôležité inovácie v oblasti EBOP,
- E. keďže je potrebné vyvíjať neustálu snahu na predchádzanie dvojitej práci a zvýšenie interoperability v rámci EÚ, a keďže najúspornejší spôsob, ako to dosiahnuť, je zdieľať a združovať obranné prostriedky s cieľom maximalizovať obranyschopnosť Európy,
1. opätovne potvrdzuje závery svojich predchádzajúcich uznesení o EBS a EBOP;

Lisabonská zmluva

2. víta podpísanie Lisabonskej zmluvy, ktorá v oblasti EBOP zavedie dôležité inovácie, najmä čo sa týka posilnenia pozície vysokého predstaviteľa, vytvorenia Európskeho útvaru pre vonkajšiu činnosť, vloženia článku o vzájomnej obrannej pomoci, ustanovenia o solidarite, stálej štruktúrovanej spolupráce v oblasti obrany a rozšírenia tzv. petersberských úloh; dúfa, že ratifikačný proces bude úspešne a včas ukončený vo všetkých členských štátoch; blahoželá tým členským štátom, ktoré už Lisabonskú zmluvu ratifikovali; zdôrazňuje, že Európsky parlament si bude plniť svoje úlohy vyplývajúce z platnej zmluvy a bude dôkladne monitorovať vykonávanie všetkých nových inovácií;
3. žiada príslušné členské štáty, aby preskúmali možnosti a možný vplyv zaradenia existujúcich mnohonárodných síl, ako sú Eurocorps, Eurofor, Euromarfor, Európska žandárska jednotka, španielsko-talianska obojživelná jednotka, Európska skupina leteckej prepravy, Európska bunka koordinácie leteckej prepravy v Eindhovene, mnohonárodné koordinačné stredisko námornej dopravy v Aténach a všetky sily a štruktúry vhodné pre operácie EBOP do stálej štruktúrovanej spolupráce plánovanej v rámci Lisabonskej zmluvy;

Hodnotenie a dopĺňanie EBS

4. žiada vysokého predstaviteľa, aby v bielej knihe vyhodnotil dosiahnutý pokrok a všetky nedostatky vo vykonávaní EBS od roku 2003, vrátane ponaučení z operácií EBOP, prepojenie medzi vonkajšími a vnútornými aspektmi bezpečnosti (boj proti terorizmu), ochranu hraníc a kritickej infraštruktúry vrátane ochrany proti počítačovým útokom, bezpečnosť energetických dodávok ako výzvu pre civilné hospodárske, technické a diplomatické úsilie, nevyriešené regionálne spory v susedstve EÚ, napr. Podnestersko, Abcházsko, Južné Osetsko a Náhorný Karabach, humanitárne a bezpečnostné výzvy na africkom kontinente

Štvrtok 5. júna 2008

a dôsledky zmeny klímy a prírodných katastrof pre civilnú ochranu a bezpečnosť ľudí, ako aj šírenie zbraní hromadného ničenia; ďalej ho vyzýva, aby vyhodnotil, či sa tieto hrozby, riziká a výzvy priamo týkajú širšieho chápania európskej bezpečnosti alebo či majú len bezpečnostný rozmer;

5. žiada vysokého predstaviteľa, aby do tejto bielej knihy zahrnul návrhy na zlepšenie a doplnenie EBS, ako je definícia spoločných európskych bezpečnostných záujmov a kritérií pre začatie misií EBOP; vyzýva ho, aby definoval nové ciele civilných a vojenských spôsobilostí (vrátane štruktúr riadenia a kontroly a dopravy pre všetkých európskych aktérov krízového manažmentu na účely EBOP, ako aj pomoci pri katastrofách) a aby zhodnotil dôsledky Lisabonskej zmluvy na EBOP a návrhy nového partnerstva medzi EÚ a NATO;

6. naliehavo žiada vysokého predstaviteľa, aby takisto vyriešil problematiku tzv. námietok v rámci bielej knihy; hoci ide o vec národnej suverenity každého členského štátu, domnieva sa, že je potrebné ich harmonizovať z dôvodu ochrany bezpečnosti ozbrojených síl rôznych členských štátov vyslaných do terénu;

7. domnieva sa, že táto biela kniha by mala byť základom pre širšiu verejnú politickú diskusiu, predovšetkým preto, lebo EBS vymedzuje základné hodnoty a ciele EÚ a objasňuje, za čím si stojí; zdôrazňuje, že budúce hodnotenie EBS sa musí vykonať s väčšou mierou demokratickej zodpovednosti, a preto by sa malo uskutočniť v úzkej konzultácii so všetkými inštitúciami EÚ vrátane Európskeho parlamentu a národných parlamentov;

Priamy dialóg o bezpečnosti s novou vládou USA a Kanady

8. zdôrazňuje, že NATO je transatlantickým fórom, v rámci ktorého sa majú riešiť bezpečnostné problémy väčšinou členských štátov EÚ, USA a Kanadou; nabáda však Radu a vysokého predstaviteľa, aby iniciovali priamy dialóg o bezpečnosti s prichádzajúcou vládou USA a kanadskou vládou v oblastiach, ktoré sú v právomoci EÚ; navrhuje, aby sa taký dialóg zameriaval na konkrétne otázky, ako je zvýšenie dôveryhodnosti západných hodnôt v boji proti terorizmu, ako aj stabilizácia a rekonštrukcia;

Civilný krízový manažment a civilná ochrana

9. víta nový hlavný civilný cieľ 2010 so začiatkom uplatňovania od 1. januára 2008, ktorý zohľadňuje skúsenosti z minulosti z predchádzajúcich civilných misií EBOP;

10. víta vytvorenie CPCC v rámci sekretariátu Rady, ktorý bude slúžiť ako civilný ekvivalent operačného štábu EÚ a bude poskytovať asistenciu a podporu pri plánovaní a vykonávaní civilných misií EBOP, čo zabezpečí civilné velenie; vyzýva, aby sa táto rovnováha zohľadnila v úlohe a administratívnej štruktúre civilno-vojenskej bunky;

11. vyzýva Radu a Komisiu, aby preskúmala možnosti vhodnejšieho organizačného usporiadania, ako napríklad špecializovanej jednotky v rámci Európskeho útvaru pre vonkajšiu činnosť s cieľom zabezpečiť ucelenejší a komplexnejší prístup k civilnému krízovému manažmentu, ktorý by prekonal inštitučné rozdiely, a umožnil tak lepšiu koordináciu vnútorných nástrojov EÚ, ako aj spoluprácu medzi EÚ a externými organizáciami a mimovládnyimi organizáciami;

12. žiada Radu, aby z dôvodu predchádzajúceho nedostatočného plánovania a nasadenia EUPOL Afganistan bezodkladne vykonala revíziu aspektov rozhodovacieho postupu, financovania a nasadzovania civilných misií EBOP a aby predložila konkrétne návrhy s cieľom zamedziť opakovaniu tejto situácie v budúcnosti;

Štvrtok 5. júna 2008

13. uznáva úsilie členských štátov poskytovať personál pre civilné misie EBOP v oblasti civilnej ochrany, monitoringu, podpory osobitným predstaviteľom EÚ a podpory misiám; upozorňuje ale na pretrvávajúce nedostatky v oblasti polície, právneho štátu a civilnej správy; zdôrazňuje význam zabezpečenia kompetentného a vysokokvalifikovaného personálu pre misie EBOP;
14. vyzýva Radu a Komisiu, aby zintenzívnili spoluprácu v oblasti civilných misií EBOP a pohraničných misií EÚ, kde je rozdelenie právomocí medzi obidvoma inštitúciami nejasné; domnieva sa, že Európsky útvar pre vonkajšiu činnosť uvedený v Lisabonskej zmluve by túto úlohu uľahčil; domnieva sa však, že konflikty v oblasti kompetencií by mohli nastať aj podľa Lisabonskej zmluvy, čo by si vyžadovalo, aby v tej veci rozhodol vysoký predstaviteľ;
15. naliehavo vyzýva členské štáty, aby pravidelne hodnotili dostupnosť personálu pre civilné misie EBOP a vytvorili spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi s cieľom vypracovať národné akčné plány pre možné príspevky, ako je tomu v prípade Fínska, vrátane vytvorenia postupov na zabezpečenie kariérneho rastu pre účastníkov týchto misií a s primeraným zohľadnením rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) o zastúpení žien v mechanizmoch na prevenciu, riadenie a riešenie konfliktov; ďalej naliehavo žiada naplánovanie osobitnej odbornej prípravy v oblasti ochrany detí v súlade s usmerneniami EÚ o deťoch v ozbrojených konfliktoch;
16. považuje za dôležité posilniť civilnú schopnosť riešenia konfliktov; vyzýva preto Radu a Komisiu, aby vytvorili civilné mierové jednotky EÚ pre krízový manažment a predchádzanie konfliktom, ako to požaduje Európsky parlament;
17. konštatuje nedostatočné použitie cenného nástroja tímov civilného nasadenia (CRT) a ľutuje, že odborníci CRT boli namiesto pôvodne plánovaného nasadenia v tímoch, na ktoré boli vycvičení, nasadzovaní takmer výhradne na individuálnej báze;
18. víta rozhodnutia Rady 2007/779/ES, Euratom z 8. novembra 2007 o ustanovení mechanizmu Spoločenstva v oblasti civilnej ochrany ⁽¹⁾ a 2007/162/ES, Euratom z 5. marca 2007, ktorým sa ustanovuje finančný nástroj civilnej ochrany ⁽²⁾, ktoré sú určené na zlepšenie mobilizácie a koordinácie pomoci v oblasti civilnej ochrany v prípadoch závažných núdzových situácií v rámci EÚ alebo mimo nej;

Bezpečnosť ľudí a bezpečnostný rozmer rozvojovej politiky

19. pripomína Rade jej zodpovednosť podľa medzinárodného práva za zabezpečenie toho, aby bol všetok civilný a vojenský personál vycvičený v plnej miere v súlade s medzinárodnými humanitárnymi štandardmi a aby boli primerané usmernenia predmetom revízií a aby boli rozvíjané s cieľom zabezpečiť rešpektovanie miestneho obyvateľstva, kultúry a rodového hľadiska;
20. pripomína význam ľudských práv a uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a vyzýva, aby sa navrhoval väčší počet ženských uchádzačiek na vyššie manažérske pozície v rámci Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) a EBOP vrátane pozícií osobitných predstaviteľov EÚ, ako aj do operácií EBOP všeobecne;
21. vyzýva členské štáty, aby pokračovali v práci s cieľom medzinárodného zákazu kazetovej munície, aby ďalej rozvíjali metódy na detekciu a zneškodnenie nevybuchnutej munície, aby poskytli finančnú a technickú pomoc príslušným krajinám a aby pokračovali v práci s cieľom ukončenia prebiehajúcich rokovaní o posilnení celosvetového zákazu nášlapných mín, celosvetového zákazu uránových zbraní a celosvetovej kontroly prevozu konvenčných zbraní; považuje v tejto súvislosti za zahanbujúce, že napriek tomu, že Etický kódex EÚ pre vývoz zbraní oslávi v roku 2008 svoje desiate výročie, stále nie je právne záväzný a zdá sa, že nekontrolovaný vývoz zbraní z členských štátov pokračuje bez väčších prekážok, a to aj smerom k vládam krajín, kde EÚ začína či zvažuje operácie EBOP; ďalej berie na vedomie nebezpečenstvo, že zbrane je možné previezť cez EÚ prostredníctvom členských štátov s menej prísnyimi vývoznými kontrolami do tretích krajín a/alebo nezodpovedne pružného využitia medzinárodného dovozného certifikátu; zdôrazňuje preto, že je dôležité, aby všetky členské štáty uplatňovali pri kontrole vývozu zbraní najvyššie normy, čím sa predíde tomu, aby zbrane z EÚ živili konflikty;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 314, 1.12.2007, s. 9.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 71, 10.3.2007, s. 9.

Štvrtok 5. júna 2008

22. opakuje svoje znepokojenie z pretrvávajúceho šírenia malých a ľahkých zbraní, ktoré spôsobujú zbytočné ľudské utrpenie, zhoršujú ozbrojené konflikty a nestabilitu, uľahčujú terorizmus, podkopávajú trvalo udržateľný rozvoj, dobrú verejnú správu a právny štát, a prispievajú k hrubému porušovaniu ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva; domnieva sa, že vhodná integrácia stratégií na zníženie rozšírenia malých a ľahkých zbraní a na ich kontrolu sa musí stať neoddeliteľnou súčasťou medzinárodných programov zameraných na prevenciu konfliktov a budovanie mieru po konfliktoch; vyzýva členské štáty, Radu a Komisiu, aby vyvíjali nátlak na vlády s cieľom prijať záväzné ustanovenia o kontrole malých a ľahkých zbraní (vrátane sprostredkovania a prevozu) prostredníctvom medzinárodných, regionálnych a vnútroštátnych právnych predpisov;

23. zdôrazňuje, že je potrebné, aby EÚ prevzala iniciatívu pri posilňovaní medzinárodného režimu kontroly zbraní, a tým prispela k posilneniu skutočnej mnohostrannosti v rámci medzinárodného poriadku; berie ďalej na vedomie súlad úsilia o začlenenie aspektov zákazu šírenia zbraní do európskej susedskej politiky s úsilím o celkový strategický cieľ vybudovania bezpečnosti v susedstve EÚ;

24. domnieva sa, že odzbrojenie, demobilizácia a reintegrácia by mali byť súčasťou operácií EBOP, a vyzýva Radu, aby vždy, ak je to možné, zahrnula do mandátu operácií EBOP zneškodnenie alebo bezpečné uskladnenie vyradených zbraní a zabránenie ich nelegálnemu prevozu ako poučenie zo skúseností Mnohonárodných stabilizačných síl NATO (SFOR)/EUFOR Althea v Bosne;

25. víta uskutočnenie vôbec prvého spoločného zasadania ministrov obrany a ministrov pre rozvoj z 19. novembra 2007, ktoré bolo dôležitým krokom pre prehodnotenie problémov, ktorým čelí rozvojový svet, posilnenie súdržnosti a ucelenosti krátkodobých bezpečnostných akcií EÚ, ako aj dlhodobých rozvojových činností vo vzťahu k príslušným krajinám; víta tiež závery Rady v oblasti bezpečnosti a rozvoja z 19. novembra 2007, najmä ich dôraz na analýzu konfliktov a citlivosť na konflikty, a dôrazne vyzýva Radu a Komisiu, aby tieto závery zrealizovali;

26. domnieva sa, že 40. výročie Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, pripadajúce na 1. júla 2008, je nutné vidieť ako príležitosť pre EÚ podporiť potrebu jadrového odzbrojenia vo svojej stratégii proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, a to s ohľadom na prípravné výbory nadchádzajúcej konferencie o revízii tejto zmluvy; opakuje svoj názor, že to zahŕňa potrebu, aby tzv. uznané jadrové mocnosti predložili iniciatívy v oblasti odzbrojenia, vytvorili z Európy zónu bez jadrových zbraní a uzavreli celosvetový dohovor o zákaze jadrových zbraní;

Diplomatická úloha EÚ týkajúca sa iránskeho jadrového programu

27. zdôrazňuje vedúcu diplomatickú úlohu EÚ vo vzťahu k iránskeму jadrovému programu, ktorá zahŕňa nielen vysokého predstaviteľa, ktorý hovorí za EÚ, a EÚ-3 (Francúzsko, Nemecko a Spojené kráľovstvo), ale aj skutočnosť, že USA, Rusko a Čína spojili rozdielne záujmy a prístupy v sledovaní spoločného cieľa; opäť potvrdzuje, že riziká v oblasti šírenia spojené s iránskym jadrovým programom sú naďalej zdrojom vážnych obáv EÚ a medzinárodného spoločenstva; v tomto ohľade zdôrazňuje svoje uznesenie z 31. januára 2008 o Iráne⁽¹⁾ a podporuje rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1803 (2008) z 3. marca 2008, ako aj ponuku Iránu zo strany EÚ-3 a USA, Ruska a Číny týkajúcu sa mierového využitia jadrovej energie, politickej a hospodárskej spolupráce, energetického partnerstva, poľnohospodárstva, životného prostredia a infraštruktúry, civilného letectva a rozvojovej spolupráce v oblastiach hospodárskej, sociálnej a humanitárnej pomoci;

Doprava, komunikácia a spravodajstvo

28. vyjadruje poľutovanie nad oneskorením pri dodávke a nad stúpajúcimi nákladmi na letecký stroj A400M pre diaľkovú vzdušnú dopravu, ako aj nedostatkom dostupných a prevádzkyschopných vrtuľníkov pre dopravu na krátke vzdialenosti;

(1) Prijaté texty, P6_TA(2008)0031.

Štvrtok 5. júna 2008

29. schvaľuje prácu Európskej obrannej agentúry (EDA) v oblasti strategickej dopravy a vyzýva členské štáty, aby vykonali viac na odstránenie nedostatkov; víta prechodné opatrenia, ako je dočasné riešenie strategickej leteckej prepravy (SALIS) a podporuje rozvoj operačného konceptu pre združovanie schopností;
30. víta návrh Spojeného kráľovstva na výmenu informácií o dostupnosti vrtuľníkov pre misie EÚ s cieľom lepšie koordinovať letky;
31. víta francúzsko-nemecký projekt ťažkého vojenského vrtuľníka, ale je si tiež vedomý komplexných dôvodov nedostatku dostupných a prevádzkyschopných vrtuľníkov, ktorý je vo veľkej miere spôsobený vysokými nákladmi letových hodín a údržby; vyzýva Radu, aby preskúmala možnosti prekonania rozporov v blízkej budúcnosti, a to buď jednotnou akciou alebo podporou členských štátov pri renovácii a zdokonaľovaní vrtuľníkov ruskej výroby, ako aj pri vytvorení výcvikového strediska pre vrtuľníky; opakuje, že jednou z hlavných prekážok modernizácie a transformácie európskych síl s cieľom umožniť im účinne riešiť bezpečnostné výzvy 21. storočia vo všeobecnosti nie je úroveň výdavkov na obranu, ale skôr nedostatok spolupráce, chýbajúce jasné rozdelenie práce a chýbajúca špecializácia, a zdvojenie práce a nejednotnosť pri výrobe a obstarávaní zbraní, čím sa zvyšuje riziko nemožnosti interoperability medzi armádami; preto naliehavo vyzýva členské štáty, aby naplánovali zvýšenie výdavkov na obranu na konkrétny účel účinného využívania doposiaľ získaných vrtuľníkov;
32. vyzýva Radu a Komisiu, aby informovali Európsky parlament o súčasných iniciatívach na riešenie nedostatkov v oblasti spôsobilostí v kľúčových oblastiach, do ktorých patria vrtuľníky a jednotky lekárskej podpory, a aby predložili spoločné finančné návrhy na zabezpečenie prístupu k takýmto spôsobilostiam na humanitárne účely, ako aj účely spojené s EBOP;
33. víta projekt EDA týkajúci sa softvérom riadeného rádia, ktorý má potenciál zlepšiť komunikáciu medzi civilnými a vojenskými orgánmi v prípade núdzových situácií;
34. vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili výmenu spravodajských informácií prostredníctvom spoločného situačného centra EÚ; domnieva sa, že je potrebné zohľadniť osobitné opatrenia týkajúce sa nových hrozieb, ktoré nepokrýva EBS, ako napríklad bezpečnosť energetických dodávok a bezpečnostné dôsledky zmeny klímy;

Vojenská spôsobilosť

35. domnieva sa, že bojové skupiny sú nástrojom, ktorý napomáha členským štátom transformovať ich ozbrojené sily, posilniť interoperabilitu a vytvoriť spoločnú strategickú obrannú kultúru; konštatuje, že bojové skupiny doposiaľ neboli použité najmä z dôvodu striktno definovaných ustanovení o ich nasadení a vyjadruje ľútosť nad skutočnosťou, že súčasný koncept bojových skupín preto nevyriešil problém vytvárania ozbrojených síl pre konkrétne operácie; domnieva sa, že s cieľom vyhnúť sa zbytočnému prekryvaniu budovania vojenských štruktúr je potrebné naliehavé vyjasnenie;
36. uvedomuje si, že vytvorenie ozbrojených síl je v prvom rade otázkou politickej vôle a spoločného hodnotenia; vyzýva Radu, aby zhodnotila možnosti zlepšiť vytváranie ozbrojených síl, napríklad prostredníctvom ďalšieho rozvoja konceptu bojových skupín, ktoré by viedlo k širším spoločným silám nasadenia EÚ alebo prostredníctvom širšieho zoznamu dostupných spôsobilostí v rámci hlavného cieľa, aby sa docielila schopnosť rýchleho vytvorenia ozbrojených síl zodpovedajúcich podmienkam misie;
37. vyzýva, aby sa v rámci operačného centra EÚ vytvorili stále štruktúry pre plánovanie a operačnú spôsobilosť viesť vojenské misie EBOP;
38. navrhuje zaradiť Eurocorps, ako stálu vojenskú silu, pod velenie EÚ a vyzýva členské štáty, aby do nej prispeli;

Štvrtok 5. júna 2008

39. vyzýva na neustále zlepšovanie interoperability medzi národnými ozbrojenými silami v EÚ; vyjadruje ľútosť nad existujúcou mnohorakosťou výcviku a vybavenia jednotlivých ozbrojených síl členských štátov a vyzýva na vojenský program Erasmus, ktorý by zahŕňal spoločný výcvik vojenského personálu, ktorý by mohol byť nasadený do operácií;

40. pripomína, že úspech operácií EBOP závisí od primeraného výstroja a zázemia vojenského personálu; vyzýva Radu, aby pripravila spoločné normy v oblasti zdravotníckej a operačnej starostlivosti; domnieva sa, že takéto spoločné normy a pravidelná výmena osvedčených postupov, koordinovaná napríklad vojenským štáбом EÚ, by podporili jednotlivé členské štáty pri ich práci na budovaní spôsobilosti, a tým im pomôžu časom dospieť k spôsobilým silám;

41. vyjadruje ľútosť nad tým, že vytvorenie EDA prišlo príliš neskoro na to, aby zabránilo vzniku troch rozličných vnútroštátnych programov na vývoj leteckých prostriedkov bez ľudskej posádky namiesto jedného európskeho programu, čo umožnilo niektorým spoločnostiam zúčastniť sa viac ako jedného projektu, a predstavuje teda mrhanie finančnými prostriedkami daňových poplatníkov, pričom EDA bola prinútená len pracovať na zaradení tohto leteckého prostriedku bez ľudskej posádky do kontrolovaného vzdušného priestoru; konštatuje, že uprednostňuje jednotný európsky satelitný projekt, a to či už v oblasti spravodajstva alebo komunikácie;

42. víta obranný balík Komisie, najmä návrh smernice v oblasti vojenského obstarávania a návrh smernice v oblasti transferov obranných zariadení v rámci Spoločenstva; domnieva sa, že tieto kroky sú potrebné na poskytnutie najlepšieho možného interoperabilného vybavenia pre národný a európsky vojenský personál;

43. víta vyhlásenie riadiaceho výboru EDA zo 14. mája 2007, najmä jeho výzvu na zníženie závislosti na neeurópskych zdrojoch v oblasti kľúčových obranných technológií a zdôraznenie potreby autonómie a operačnej suverenity EÚ;

Financovanie EBOP – misie

44. zdôrazňuje, že rastúca úloha EÚ, najmä prostredníctvom civilných misií EBOP, si vyžaduje čoraz vyšší rozpočet EBOP a žiada preto Radu, aby poskytovala širšie a aktuálnejšie informácie, ktoré by Európskemu parlamentu umožnili pripraviť svoje rozhodnutia týkajúce sa ročného rozpočtu;

45. vyzýva Radu a Komisiu, aby vytvorili návrhy umožňujúce flexibilné postupy obstarávania prispôbené civilným misiám EBOP, ktoré si často vyžadujú rýchle rozhodnutia, a ktoré by Európsky parlament, Rada a Komisia spoločne prehodnotili a schválili; víta skutočnosť, že Komisia nedávno otvorila školenia v oblasti verejného obstarávania a finančných postupov pre pracovníkov z misií EBOP;

46. vyjadruje poľutovanie nad zbytočnou zložitou opatrení ustanovených v článku 28 Zmluvy o EÚ so zreteľom na rýchle financovanie aktivít v rámci EBOP mimo rozpočtu EÚ; trvá na tom, aby sa v plnej miere vykonávala medziinštitucionálna dohoda zo 17. mája 2006 medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení⁽¹⁾ a štruktúrovaný dialóg medzi Radou a Európskym parlamentom, ktorý dohoda predvída; v dlhodobom horizonte vyzýva na začlenenie mechanizmu Athena do rozpočtu SZBP pri súčasnom zachovaní jeho flexibility;

47. žiada o strednodobé preskúmanie v rámci finančnej perspektívy 2007 – 2013 so zreteľom na súdržnosť a komplementárnosť použitia vonkajších nástrojov EÚ (rozpočet SZBP, stabilizačný nástroj, nástroj rozvojovej spolupráce a nástroj európskej susedskej politiky) vzhľadom na všetky činnosti spojené s (vojenským a civilným) krízovým manažmentom EÚ;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 139, 14.6.2006, s. 1. Dohoda naposledy zmenená a doplnená rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady 2008/371/ES (Ú. v. EÚ L 128, 16.5.2008, s. 8).

Štvrtok 5. júna 2008

EBOP a parlamentné preskúmanie

48. zdôrazňuje, že Európsky parlament je prostredníctvom svojich kontaktov s národnými parlamentmi (konferencia predsedov výborov pre zahraničné veci, konferencia predsedov výborov pre obranu, Parlamentné zhromaždenie NATO) a prostredníctvom budúcej implementácie protokolu k Lisabonskej zmluve o úlohe národných parlamentov, legitímnym orgánom na európskej úrovni, v ktorom by sa mali uskutočňovať parlamentná kontrola, monitoring, a kontrola EBOP;

49. v súvislosti s novým potenciálom SZBP a EBOP, ktorá sa stane Spoločnou zahraničnou a obrannou politikou, ktorý poskytuje Lisabonská zmluva, si želá podporovať užšiu spoluprácu medzi príslušnými výborami Európskeho parlamentu, národných parlamentov a Parlamentného zhromaždenia NATO;

50. vyzýva Politický a bezpečnostný výbor, aby spolu s Európskym parlamentom vytvoril mechanizmus v súvislosti s dôvernými informáciami týkajúcimi sa vznikajúcich kríz alebo udalostí vo vzťahu k medzinárodnej bezpečnosti, ktorý by bol porovnateľný s existujúcimi mechanizmami vo viacerých národných parlamentoch členských štátov a ktorý by v závislosti od stupňa dôvernosti siahal od schôdzí výborov za zatvorenými dverami až po stretnutia Politického a bezpečnostného výboru a menovaných členov príslušných výborov a podvýborov;

51. zdôrazňuje, že Európsky parlament by mal pokračovať v prijímaní odporúčaní a uznesení pred začatím akejkoľvek operácie EBOP (vrátane nasadenia bojovej skupiny) v úzkej konzultácii s národnými parlamentmi, s cieľom získať stanovisko Európskeho parlamentu pred operáciou EBOP; domnieva sa, že s cieľom zabezpečenia flexibility v prípade, že Európsky parlament nezasadá na plenárnej schôdzi, alebo ak sa považuje za potrebný rýchly zásah, rokovací poriadok Európskeho parlamentu by sa mal upraviť tak, aby bol príslušný výbor oprávnený prijať odporúčanie alebo uznesenie v jeho mene;

52. žiada Radu, aby do jednotnej akcie, ktorou sa schvaľuje operácia EBOP, vkladala odkaz na odporúčanie alebo uznesenie prijaté Európskym parlamentom, čím sa dá najavo, že úmyslom Rady je hľadať ďalšiu demokratickú legitimitu pre jej vonkajšiu činnosť prostredníctvom parlamentných rozhodnutí;

Vzťahy EÚ – NATO

53. vyjadruje poľutovanie nad tým, že Turecko vyslovilo námietky voči realizácii strategickej spolupráce medzi EÚ a NATO na základe dohody „Berlín plus“ a nad rámec tejto dohody; je znepokojený negatívnymi dôsledkami týchto námietok na ochranu nasadeného personálu EÚ, najmä v rámci misie EUPOL Afganistan a misie EULEX Kosovo, a žiada, aby Turecko uvedené námietky čo najskôr stiahlo;

54. domnieva sa, že plán USA vytvoriť protiraketový systém v Európe môže byť v súčasnosti prekážkou medzinárodného úsilia o odzbrojenie; vyjadruje znepokojenie nad pozastavením vykonávania záväzkov Ruska podľa Zmluvy o konvenčných ozbrojených silách v Európe, čo spôsobilo obavy o strategickú rovnováhu v Európe; zdôrazňuje, že obe tieto otázky majú vplyv na bezpečnosť všetkých európskych krajín, a preto by nemali byť predmetom čisto dvojstranných diskusií medzi USA a jednotlivými európskymi krajinami; vyzýva Radu a členské štáty, aby spolu s NATO vytvorili rámec, ktorý do diskusie zapojí čo najviac európskych krajín; vyzýva Radu a NATO, aby vyhodnotili odhadované budúce jadrové hrozby z istých krajín a nebezpečenstvo nových pretekov v zbrojení v Európe a aby na ne navrhli primeranú mnohostrannú odpoveď s možnosťou začlenenia navrhovaného protiraketového systému USA do rámca NATO;

55. považuje EÚ a NATO za navzájom sa posilňujúce a naliehavo žiada o ich úzku spoluprácu;

*

* *

Štvrtok 5. júna 2008

56. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, Parlamentnému zhromaždeniu NATO a generálnym tajomníkom OSN, NATO, Africkej únie, OBSE, OECD a Rady Európy.

Samit EÚ – USA

P6_TA(2008)0256

Uznesenie Európskeho parlamentu z 5. júna 2008 obľížiacom sa samite EÚ – USA

(2009/C 285 E/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o transatlantických vzťahoch, najmä na svoje dve uznesenia z 1. júna 2006 o zlepšení vzťahov EÚ a USA v rámci dohody o transatlantickom partnerstve ⁽¹⁾ a o transatlantických hospodárskych vzťahoch medzi EÚ a USA ⁽²⁾ a so zreteľom na svoje uznesenie z 25. apríla 2007 o transatlantických vzťahoch ⁽³⁾,
- so zreteľom na transatlantické vyhlásenie o vzťahoch medzi EÚ a USA z roku 1990 a na novú transatlantickú agendu z roku 1995,
- so zreteľom na vyhlásenia EÚ a USA o boji proti terorizmu z 26. júna 2004 a o posilnení spolupráce v oblasti nešírenia jadrových zbraní a boja proti terorizmu z 20. júna 2005,
- so zreteľom na blížiaci sa samit EÚ – USA, ktorý sa bude konať 10. júna 2008 v meste Brdo, a na výsledok samitu EÚ – USA, ktorý sa konal 30. apríla 2007 vo Washingtone D.C.,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenia 63. transatlantického dialógu zákonodarcov z októbra 2007 a 64. transatlantického dialógu zákonodarcov z mája 2008,
- so zreteľom na vyhlásenie samitu Severoatlantickej rady v Bukurešti 3. apríla 2008,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 8. mája 2008 o Transatlantickej hospodárskej rade ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na dokument vysokého predstaviteľa a Komisie pre Európsku radu s názvom Zmena klímy a medzinárodná bezpečnosť (zo 14. marca 2008),
- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1803 (2008), č. 1696 (2006), č. 1737 (2006) a č. 1747 (2007) o iránskom jadrovom programe,
- so zreteľom na závery predsedníctva Európskej rady zo 16. a 17. decembra 2004, a najmä na oddiely s názvom Medzinárodný poriadok založený na účinnej mnohostrannosti a Spolupráca s partnermi,
- so zreteľom na svoje uznesenia o zmene klímy, najmä na uznesenia zo 16. novembra 2005 ⁽⁵⁾, 26. októbra 2006 ⁽⁶⁾ a 14. februára 2007 ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na článok 103 ods. 4 rokovacieho poriadku,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 298 E, 8.12.2006, s. 226.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 298 E, 8.12.2006, s. 235.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 74 E, 20.3.2008, s. 670.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0192.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 280 E, 18.11.2006, s. 120.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 313 E, 20.12.2006, s. 439.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ C 287 E, 29.11.2007, s. 344.